

Muistio

Sonja Landes (VNK)

17.3.2026

EU/17/2026

EU/17/2026-VNK-10

Eurooppa-neuvosto 19.-20. maaliskuuta 2026

Maaliskuun Eurooppa-neuvoston (19.-20.3.) asialistalla ovat Ukraina, Lähi-itä, kilpailukyky ja sisämarkkinat, Euroopan puolustus ja turvallisuus, tuleva monivuotinen rahoituskehys, muuttoliike sekä monenkeskinen yhteistyö.

Suomi pitää tärkeänä, että EU jatkaa vahvaa, tehokasta ja yhteistä vastaamista Venäjän sotilaalliseen hyökkäykseen Ukrainaan.

Suomi sitoutuu voimakkaasti tukemaan Ukrainaa ja sen jälleenrakentamista sekä on avoin erilaisille rahoitusratkaisuille Ukrainan tukemiseksi ja siihen kytkeytyen Euroopan kokonaisturvallisuuden vahvistamiseksi.

Kestävä ja oikeudenmukainen rauha edellyttää Ukrainan neuvotteluaseman vahvistamista yhtäältä Ukrainalle toimitettavan aseavun ja muun tuen sekä toisaalta Venäjän taloudelliseen kykyyn vaikuttavien pakotteiden kautta.

Suomi jatkaa vahvaa tukeaan Ukrainan EU-lähentymiselle. Suomi yhtyy komission arvioon siitä, että Ukrainan kaikki neuvotteluklustarit voidaan avata vuoden 2025 loppuun mennessä.

Osana kansainvälistä yhteisöä Suomi jatkaa ponnisteluja vakauden lisäämiseksi Lähi-itään. Tämä on tarpeen myös laajempien kansainvälisten jännitteiden purkamiseksi.

EU:n on kaikilla toimillaan edistettävä rauhaa, vakautta ja siviilien suojelua Lähi-idässä. EU:n tuki kansainvälisen humanitaarisen oikeuden kunnioittamiselle ja siviilien suojelulle on keskeistä. EU:n tulee edistää kansainvälisen oikeuden mukaisia ratkaisuja alueen konflikteihin. Lähi-idän ja Persianlahden eskaloituneessa tilanteessa EU:n tulee pyrkiä aktiivisesti edistämään paluuta diplomaattiseen ratkaisuun yhdessä kumppaniensa kanssa.

Konfliktin pitkittyessä tulisi varautua myös mahdollisiin unionin sisäiseen turvallisuuteen ja Euroopan talouteen kohdistuviin vaikutuksiin.

Kilpailukyvyn ja sisämarkkinoiden osalta EU:n kilpailukyvyn vahvistaminen on edellytys EU:n globaalien toimijuuden kehittämiselle. Suomi korostaa, että sisämarkkinat ovat edelleen EU:n kilpailukyvyn ja kasvun perusta, ja niiden toimivuudesta tulee huolehtia. Samalla ulkoisen toimintaympäristön nopea ja jatkuva muutos ja strategisen autonomian tavoittelu haastaa EU:n perinteisiä vahvuuksia, erityisesti sisämarkkinoiden avoimuutta, ja tähän EU:n tulee löytää kasvua vahvistavia ratkaisuja. Strategista kilpailukykyä tulisi kehittää poistamalla jäljellä olevat sisämarkkinaesteet ja kasvattamalla edelleen panostuksia tutkimukseen, innovointiin ja teknologiseen kyvykkyyteen.

Suomi korostaa, että tavoitteisiin tulisi pyrkiä tasapainoisella lähestymistavalla, joka yhdistää toisaalta markkinaehtoisuuden ja markkinoiden avaamisen ja toisaalta riskienhallinnan ja suojautumisen tiiviimpään yhteistyöhön kolmasmaakumppaneiden kanssa. EU:n hajauttaessa riskejä ja vähentäessä haitallista riippuvuutta kolmansista maista tulisi huolehtia siitä, ettei luoda tarpeettomia esteitä kilpailulle, investoinneille ja kaupalle.

Suomi pitää erittäin tärkeänä Euroopan laajuisen pääomamarkkinan kehittämistä ja kannattaa pääomamarkkinaunionin loppuunsaattamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Suomi edistää yhteisten eurooppalaisten ratkaisujen löytymistä pääomamarkkinoiden kehittämiseksi osana strategisen kilpailukyvyn vahvistamista.

Suomen tavoitteena on, että ilmastotoimien kilpailukykyä pitkällä ja lyhyellä aikavälillä vahvistavat vaikutukset tunnistettaisiin ja huomioitaisiin nykyistä paremmin, myös talouden kasvua edistävinä tekijöinä. Suomi katsoo, että EU:n päästökaupan tulee pysyä EU:n ilmastopolitiikan keskiössä myös jatkossa, sillä päästökauppa mahdollistaa päästöjen vähentämisen mahdollisimman kustannustehokkaasti ja ennakoitavasti koko EU:n alueella.

Suomi pitää esillä markkinaehtoista ja kustannustehokasta energiapolitiikkaa sekä nykyistä marginaalihinnoitteluun perustuvaa sähkömarkkinamallia.

Lisäksi kilpailukyvyn osalta korostetaan tasavertaisia toimintaolosuhteita sekä tehokkaan kilpailupolitiikan ja investointimyönteisen toimintaympäristön merkitystä.

Lainsäädännön laatuun, sääntelyn yksinkertaistamiseen ja hallinnollisen taakan keventämiseen kiinnitetään erityistä huomiota säädösvalmistelun kaikissa vaiheissa.

Tulevan monivuotisen rahoituskehiksen osalta komission esittämät rahoituskehyseshtöksen yleiset painopisteet ovat kannatettavia. Suomi korostaa rahoituksen kohdentamista nykyistä vahvemmin keskeisimpiin poliittisiin prioriteetteihin kuten puolustuksen ja kilpailukyvyn vahvistamiseen.

Suomi tukee kehyksen rakenteen yksinkertaistamista ja rahoitusohjelmien määrän vähentämistä yhdistämällä politiikkasektoreita ja ohjelmia laajemmiksi kokonaisuuksiksi.

Komission ehdottama kokonaistaso on liian korkea. Suomi vastustaa esitettyjä, yhteisvelkaan perustuvia uusia lainarahoitteisia investointivälineitä, eli kriisivälinettä ja Catalyst Europe-välinettä.

Erityistä huomiota tulisi kiinnittää Suomen ainutlaatuihin asemaan itäisenä ulkorajavaltiona sekä Venäjän naapurimaana ja samalla EU-budjetin nettomaksajana.

Suomelle on keskeistä, että tulevaan rahoituskehykseen ja siihen kytkeytyvään muuhunkin EU-rahoitukseen sovelletaan mahdollisimman vahvaa ja vähintäänkin nykyistä vastaavaa ehdollisuutta.

Suomi korostaa maakohtaisten suositusten ei-sitovaa luonnetta osana NRP-suunnitelmien laadintaa.

Euroopan puolustuksen ja turvallisuuden osalta Suomi pitää välttämättömänä Euroopan puolustuskyvyn nopeaa vahvistamista erityisesti Venäjän muodostamaan pitkäaikaiseen uhkaan vastamiseksi. Eurooppalaisen puolustuksen vahvistamisessa on keskeistä, että tukea suunnataan nimenomaisesti itäisen etulinjan maille.

Suomi korostaa EU:n muuttoliikekysymyksissä kokonaisvaltaista lähestymistapaa, jossa toimia edistetään niin EU:n sisällä kuin suhteissa kolmansiin maihin.

Suomi vahvistaa monenkeskistä sääntöpohjaista järjestelmää ja yhteistyötä sekä toimii globaalisti kansainvälisen oikeuden, demokratian ja ihmisoikeuksien vahvistamiseksi.

Maaliskuun Eurooppa-neuvoston asialistalla ovat Ukraina, Lähi-itä, kilpailukyky ja sisämarkkinat, tuleva monivuotinen rahoituskehys, Euroopan puolustus ja turvallisuus sekä muuttoliike.

Ukrainan osalta Eurooppa-neuvoston on tarkoitus käsitellä Venäjän hyökkäyssotaa Ukrainaa vastaan sen kaikissa ulottuvuuksissa, mukaan lukien rauhanneuvottelut ja EU:n jatkuva tuki Ukrainalle ja ukrainalaisille.

Eurooppa-neuvoston on tarkoitus käsitellä Lähi-idän ajankohtaista tilannetta.

Kilpailukyky ja sisämarkkinoiden osalta Eurooppa-neuvoston on tarkoitus jatkaa keskusteluaan pohjautuen edeltäviin tapaamisiinsa kuten Alden Biesenin linnan retiriittiin (12.2.). Eurooppa-neuvoston on tarkoitus keskittyä konkretiaan EU:n kilpailukyky ja strategisen autonomian edistämiseksi. Tähän kytkeytyy myös komission tuleva nk. yksi Eurooppa, yksi markkina -tiedonanto.

Eurooppa-neuvoston on tarkoitus keskustella tulevasta monivuotisesta rahoituskehyksestä.

Eurooppa-neuvoston on tarkoitus palata Euroopan puolustus- ja turvallisuuskysymyksiin ja

tässä yhteydessä arvioida aiempien päätelmiensä täytäntöönpanon edistymistä sekä antaa tarvittaessa ohjeistusta.

Eurooppa-neuvoston on tarkoitus tarkastella muuttoliikettä koskevien päätelmien täytäntöönpanoa.

Eurooppa-neuvoston on tarkoitus keskustella monenkeskisestä yhteistyöstä.

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi